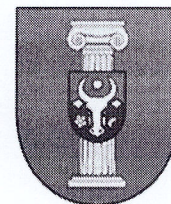

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 315/21**

mun. Chișinău

19 august 2022

Inspectorul principal de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Natalia IVANOV, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Orîndaș Liliana, IDNP – [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], director al grădiniței din s. Grimăncăuți, r-l Briceni, în temeiul art. 35 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care -

A CONSTATAT:

La 08.04.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI) a fost înregistrată sesizarea Primăriei s. Grimăncăuți, nr. 2850, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Orîndaș Liliana, director al grădiniței din s. Grimăncăuți, r-l Briceni.

În aceeași zi, în conformitate cu art. 30 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cod atribuit – 20220221004.

Autorul sesizării comunică faptul că, în cadrul controlului efectuat de către Direcția Inspectare Financiară Edineț a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor RM la primăria din s. Grimăncăuți, r-l Briceni în luna ianuarie 2022, s-a stabilit că, contrar prevederilor legale, dna Orîndaș Liliana s-a tabelat pe sine însăși cu 0,5 unități din funcția de metodist, fapt ce a dus la calcularea și achitarea de către contabilitate a plăților salariale în sumă de 25 904 lei, inclusiv a sporului de performanță în cuantum de 2 012 lei.

Totodată, dna Orîndaș Liliana, în lipsa rezultatelor evaluării de către APL și în lipsa dispoziției de stabilire a cuantumului sporului de performanță, prin ordinul intern privind sporul de performanță pentru persoanele pentru care dumneaei are calitatea de evaluator, și-a inclus sporul de performanță pentru propria persoană. Astfel, nelegitim a fost dispusă cumularea funcției de asistent medical la grădinița de copii, care a generat calcularea și achitarea ilegală a plăților salariale în cuantum de 10 558, 10 lei. În vederea susținerii celor invocate, autorul sesizării a anexat la sesizarea depusă Actul privind rezultatele inspecției financiare complexe efectuate la Primăria s. Grimăncăuți, r-l Briceni din 27.01.2022.

Prin urmare, se solicită verificarea faptelor sesizate prin prisma *Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133/2016*, pe segmentul regimului juridic al conflictului de interese.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Verificând sesizarea, sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul stabilește că aceasta corespunde cerințelor stabilite de art. 75 din *Codul administrativ nr. 116/2018*.

Accesînd datele conținute în sistemul informațional e-Integritate, inspectorul de integritate a identificat declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2021 depusă de către dna Orîndaș Liliana în calitate de director al grădiniței din s. Grimăncăuți, r-l Briceni.

Astfel, inspectorul de integritate a stabilit faptul că, conform rigorilor art. 3, alin. (1), lit. e) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, dna Orîndaș Liliana deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în calitate de *conducător al organizației publice*.

În vederea acumulării materialului care ar proba cele relatate în sesizare, în temeiul art. 19, lit. b), art. 20 lit. b) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, și art. 87, alin. (1), lit. a) din *Codul administrativ al RM*, prin demersul nr. 04-21/2095 din 12.04.2022, inspectorul de integritate a solicitat dnei Orîndaș Liliana prezentarea copiilor actelor administrative și juridice care confirmă angajarea acesteia și în funcția de metodist în cadrul instituției pe care o conduce cît și a actelor semnate de către dumneaei în vederea atribuirii sporurilor pentru performanță propriei persoane în perioada aprilie 2019-12.04.2022. Se reține că, la data de 29.10.2021 în Monitorul Oficial al RM a fost publicată *Legea pentru modificarea unor acte normative, nr. 130 din 07.10.2021*. Prin adoptarea acestui act normativ au fost operate modificări consistente în textul *Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și *Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, inclusiv sub aspectul termenului în interiorul căruia pot fi inițiate controale. Or, anume din acest considerent inspectorul de integritate s-a axat pe verificarea actelor administrative și juridice semnate de către subiectul declarării în privința propriei persoane în interiorul perioadei de 3 ani înaintea recepționării spre examinare a sesizării.

Respectiv, prin răspunsul nr. 3473 din 26.04.2022, dna Orîndaș Liliana a expediat în adresa ANI următoarele documente care au relevanță pentru examinarea speței:

- Lista de tarificare a lucrătorilor grădiniței “Mărțișor” din s. Grimăncăuți la data de 01.09.2020;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Instituției de Educație Timpurie, aprobată prin Decizia Consiliului de administrație, nr. 02 din 02.09.2021;
- Dispoziția din 28.05.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Dispoziția din 30.06.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Dispoziția din 30.07.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;

- Dispoziția din 26.08.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Dispoziția din 30.09.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Dispoziția din 29.10.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Dispoziția din 30.11.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Dispoziția din 31.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Extras din ordinul nr. 150 din 24.09.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Ordinul nr. 154 din 01.10.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Ordinul nr. 159 din 30.11.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Ordinul nr. 161 din 24.12.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița “Mărțișor” din s. Grimăncăuți;
- Tabelele de pontaj pentru perioada 01.05.2019-31.12.2020.

La caz, inspectorul de integritate reține faptul că, din varii motive, dna Orîndaș Liliana a evitat să expedieze în adresa ANI actul administrativ prin care s-a autodesemnat în calitate de metodist în cadrul instituției pe care o conduce, și nici documentele preparatorii (tabelele de pontaj pentru perioada 01.01.2021-31.08.2021) care ar consolida constatările efectuate de Direcția Inspectare Financiară Edineț a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor RM, acestea fiind solicitate repetat în cadrul controlului.

Dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, în conformitate cu prevederile art. 31 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin procesul-verbal nr. 258/21 din 10.05.2022, în privința dnei Orîndaș Liliana, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-21/2614 din 11.05.2022, remisă și recepționată la adresa de e-mail comunicată de subiectul controlului – [REDACTAT], dna Orîndaș Liliana a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, iar prin scrisoarea nr. 04-21/2616 din 11.05.2022 despre inițierea procedurii de control a fost informat și autorul sesizării.

Conform art. 37, alin. (4) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35, și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a), b), c) și d), art. 33, alin. (6) și art. 37, alin. (4) din *Legea nr. 132/2016*, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate **IET Grădinița din s. Grimăncăuți, r-l Briceni** (solicitarea nr. 04-21/3071 din 03.06.2022) și **Primăriei s. Grimăncăuți, r-l Briceni** (solicitarea nr. 04-21/3071 din 03.06.2022 și nr. 04-21/3968 din 12.07.2022) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin **răspunsul IET Grădinița din s. Grimăncăuți, r-l Briceni**, nr. 5128 din 28.06.2022, au fost recepționate documente care au relevanță pentru dosarul de control:

- Dispoziția cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare, nr. 147 din 01.09.2020;
- Fișa postului de metodist;

- Fișele de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale metodistului pentru perioadele: 01.09.2020-30.11.2020, 01.12.2020-28.02.2021, 01.03.2021-31.05.2021 și 02.06.2021-28.08.2021;

- Ordinul cu privire la îndeplinirea funcției de soră medicală în Grădinița-creșă “Mărțișor” s. Grimăncăuți, r-l Briceni, nr. 48 din 02.05.2019;

- Fișa postului asistent medical;

- Tabelele de pontaj aferente perioadei ianuarie-august 2021 (cu excepția lunii martie 2021).

Conform **răspunsurilor Primăriei s. Grimăncăuți, r-l Briceni**, înregistrate în cancelaria ANI cu nr. 5009 din 24.06.2022 și nr. 26.07.2022, au fost recepționate documente care au relevanță pentru dosarul de control, printre care:

- Dispoziția primăriei s. Grimăncăuți cu privire la angajarea în funcție, nr.36 din 02.11.2016;

- Dispoziția primăriei s. Grimăncăuți cu privire la angajarea în funcție, nr. 1 din 06.01.2022;

- Contractul individual de muncă, nr. 3 din 06.01.2022;

- Listele de tarifare a lucrătorilor grădiniței s. Grimăncăuți la 01.09.2019 și la data de 01.09.2020 și Schema de încadrare a lucrătorilor grădiniței s. Grimăncăuți pentru anul 2021.

Aprecierea inspectorului de integritate.

Potrivit art. 31 din *Legea integrității, nr. 82 din 25.05.2017*, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 6 lit. b) și c) din *Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016*, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, cât și constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Art. 85 alin. (3) al *Codului administrativ al RM*, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din *Codul administrativ al RM*, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Raportat la speța cercetată, coroborată cu perioada în interiorul căreia s-a efectuat controlul, inspectorul de integritate a constatat următoarele:

Prin Dispoziția primăriei s. Grimăncăuți cu privire la angajarea în funcție, nr.36 din 02.11.2016, dna Orîndaș Liliana a fost angajată pe o perioadă de 5 ani în funcția de director al grădiniței s. Grimăncăuți, r-l Briceni. La caz, se remarcă faptul că contractul individual de muncă încheiat între primărie și directorul IET, din varii motive, nu a fost prezentat, circumstanță care pune la îndoială existența unui asemenea act juridic. La caz, potrivit pct. 112 din Regulamentul de organizare și funcționare a IET stipulează expres obligația încheierii contractului individual de muncă al directorului instituției cu angajatorul (primăria). Or, potrivit pct. 3 din Regulamentului-tip de organizare și funcționare a instituției de educație timpurie (IET) aprobat prin *Ordinul Ministerului Educației nr. 243 din 22 aprilie 2016*, instituția de educație timpurie - creșă, grădiniță, centru comunitar și alte tipuri de instituții înființate în temeiul prevederilor legale în vigoare, este o unitate de educație și, după caz, de îngrijire pentru copiii cu vârsta pînă la 7 ani, care implementează politica statului în domeniul educației timpurii la nivel instituțional.

Directorul IET exercită conducerea executivă a instituției în conformitate cu atribuțiile conferite de legislația în vigoare, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, cu prevederile Regulamentului și fișa de post, elaborată și aprobată de fondator, iar în lipsa

directorului, atribuțiile sînt exercitate de către directorul adjunct, metodist sau altă persoană cu competențe manageriale, numită interimar, în temeiul ordinului angajatorului sau avînd împuternicire specială, cu drept de semnătură.

Prin Dispoziția primăriei s. Grimăncăuți cu privire la angajarea în funcție, nr. 1 din 06.01.2022, dna Orîndaș Liliana a fost angajată din nou pentru o perioadă de 5 ani în funcția de director al grădiniței s. Grimăncăuți, r-l Briceni, fapt consolidat și prin contractul individual de muncă, nr. 3 din 06.01.2022. Conform prevederilor contractuale regimul de muncă zilnic al dnei Orîndaș Liliana era stabilit în interiorul intervalului 8.00-17.00, cu excepția repausului săptămînal și al concediului anual de odihnă.

În perioada supusă controlului, dna Orîndaș Liliana, în calitate de director al IET a memis dispoziții „Cu privire la stabilirea sporului pentru performanță a personalului didactic și personalul tehnic din grădinița „Mărțișor” ” (în quantum egal) inclusiv și propriei persoane. Un aspect important care urmează a fi menționat este faptul că, dispozițiile prenotate nu conțin date referitoare la funcția/funțiile exercitate în cadrul instituției pe care aceasta o conduce pentru care și-a stabilit sporurile prenotate, fiind indicat doar numele acesteia, nu și calitatea.

Potrivit materialului probator acumulat la dosarul de control, s-a constatat faptul că, **sub aspectul exercitării funcției de metodist în cadrul grădiniței pe care o conduce**, nu există nici un act administrativ sau juridic (dispoziție/contract individual de muncă) care îi permitea dnei Orîndaș Liliana să dețină această funcție. Potrivit pct. 115 13), pct. 121 3) și pct. 132 din Regulamentul de organizare și funcționare a IET, directorul instituției angajează și eliberează din funcție personalul grădiniței, angajarea personalului făcîndu-se prin încheierea contractelor individuale de muncă, în baza schemei de încadrare a personalului. Mai mult ca atît, în lipsa unei dispoziții de angajare, respectiv a unui contract individual de muncă, prin Dispoziția nr. 147 din 01.09.2020, dna Orîndaș Liliana și-a stabilit treapta, clasa și coeficientul de salarizare. Totodată, examinînd informația din tabelele de pontaj, inspectorul de integritate a identificat faptul că, pe lîngă funcția de director, în perioada septembrie 2020-august 2021, subiectul controlului s-a tabelat (act preparatoriu) și în calitate de metodist, prejudiciind în acest mod bugetul public, fapt consolidat și prin raportul întocmit de Direcția Inspectare Financiară Edineț a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor RM. În context, se impune a menționa și faptul că, fișa postului de metodist a fost semnată de dna Orîndaș Liliana, pe de o parte în calitate de director al grădiniței și, pe de altă parte în calitate de metodist, încă la data de 02.09.2019, adică anterior emiterii Dispoziției prin care aceasta și-a stabilit treapta, clasa și coeficientul de salarizare. Potrivit pct. 129 din Regulamentul de organizare și funcționare a IET, fișele de post se aprobă anual prin ordinul directorului instituției. Din conținutul fișei postului aprobată de dna Orîndaș Liliana încă la 02.09.2019 (contrar prevederilor legale) se desprinde faptul că, regimul de muncă al metodistului constituie 7 ore zilnic raportate la numărul de zile lucrătoare. Subsecvent, metodistul grădiniței raportează directorului acesteia, iar în cazul lipsei metodistului acesta poate fi substituit de director și de unul din personalul didactic cu experiență. Examinînd fișele de evaluare a performanțelor individuale ale dnei Orîndaș Liliana pentru perioada 01.09.2020-30.11.2020, 01.12.2020-28.02.2021, 01.03.2021-31.05.2021 și 02.06.2021-28.08.2021, s-a constatat faptul că aceasta a fost evaluată de dna [REDACTAT] – educator, adică de o subalternă a dumneaei. Potrivit pct. 114 6) din Regulamentul prenotat, evaluarea personalului angajat în instituție este una din funcțiile directorului. În această ordine de idei, inspectorul de integritate concluzionează faptul că dna Orîndaș Liliana nu putea fi evaluată atîta timp cît nu era angajată în calitate de metodist.

În partea ce ține de autodesemnarea dnei Orîndaș Liliana în calitate de asistent medical în cadrul grădiniței pe care o conduce, inspectorul de integritate a constatat faptul că, nici sub acest aspect nu au fost identificate acte administrative/juridice (dispoziție de angajare și contract individual de muncă) care au fost emise de dna Orîndaș Liliana în privința propriei persoane, pe de o parte în calitate de director al instituției și, pe de altă parte, în calitate de asistent medical, exceptînd Dispoziția nr. 48 din 02.05.2019 “Cu privire la îndeplinirea funcției de soră medicală în Grădinița-creșă „Mărțișor” conform căreia dna Orîndaș Liliana urma să exercite această funcție în perioada 02.05.2019-31.05.2019, fapt consolidat și prin informațiile conținute în tebelele de pontaj

emise în perioada supusă controlului. Totodată, inspectorul de integritate consideră că și această dispoziție a fost emisă ilegal dat fiind faptul că, potrivit pct 17 din Note a Tabelului nr. 1 Anexa nr. 7 din *Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr. 270/2018*, în cazul insuficienței de cadre didactice, conducătorilor de instituții preșcolare ce activează în regim de cel puțin 10,5 ore pe zi li se permite, cu aprobarea organului local de specialitate în domeniul învățământului, prestarea muncii prin cumul, în afara orelor de program, în instituția condusă în limitele a 0,25 normă didactică pentru funcția de educator. Or, în lipsa unei astfel de aprobări, dna Orîndaș nu a avut dreptul să cumuleze nici funcția de asistent medical, pe cale de consecință nici să fie retribuită pentru această funcție.

Referitor la faptul că dna Orîndaș Liliana, în lipsa rezultatelor evaluării performanțelor de către organul ierarhic superior (primăria s. Grimăncăuți, r-l Briceni) și-a stabilit prin Dispozițiile emise de aceasta cuantumul (%) sporului de performanță în calitate de director al grădiniței, inspectorul de integritate reține următoarele:

Potrivit pct.5 din *Regulamentul-cadru cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din unitățile bugetare*, aprobat prin *Hotărîrea Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, evaluatorul este persoana din cadrul unității bugetare care are atribuții de conducere a subdiviziunilor/instituției în cadrul căreia își desfășoară activitatea angajatul sau, după caz, care coordonează activitatea respectivului angajat. Evaluarea conducătorului unității bugetare se efectuează de către organul ierarhic superior.

În conformitate cu art. 21, alin. (1) din *Codul educației al RM, nr. 152 din 17 iulie 2014*, institutiile publice de educație timpurie (educație antepreșcolară și învățământ preșcolar) și de învățământ extrașcolar (de nivel local) sînt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.

Dat fiind faptul că organul ierarhic superior al subiectului controlului este primăria s. Grimăncăuți, r-l Briceni, inspectorul concluzionează faptul că toate dispozițiile prin care dna Orîndaș Liliana și-a autodesemnat sporurile pentru performanță în partea ce ține de propria persoană au fost emise ilegal.

Principiile de evitare a conflictelor de interese și categoriile conflictelor de interese precum și modul de declarare și soluționare a acestora sunt aspecte reglementate la art. 11-14 al *Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*.

Potrivit art. 2 din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*:

conflictul de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

interesul personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Art. 12 alin. (3) din legea citată supra, stipulează: **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

La caz, art. 12 alin. (4) lit. a) și b) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* obligă subiectul declarării să informeze imediat organul ierarhic superior (raportat la speță – primăria s. Grimăncăuți), dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Art. 12 alin. (5) din aceeași *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* prevede că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 14, alin. (4) a legii prenotate stipulează expres că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea de luare a deciziilor.

Studiind minuțios materialele dosarului de control raportate prevederile legale ce guvernează speța, **inspectorul de integritate concluzionează** că acțiunile ilegale admise de dna Orîndaș Liliana nu cad sub incidența cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese. Or, acestea depășesc misiunea, funcțiile și atribuțiile Autorității Naționale de Integritate stipulate la art. 5-7 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, cît și aria competențelor atribuite inspectorului de integritate menționate în textul art. 19 al aceluiași act normativ, urmînd a fi transmise conform competenței organului de urmărire penală. În conformitate cu prevederile art. 53-54 din Codul administrativ, competența reprezintă totalitatea atribuțiilor acordate autorităților publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative.

Ținînd cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate,-

A DECIS:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Orîndaș Liliana, director al grădiniței de copii „Mărțișor” din s. Grimăncăuți, r-l Briceni.

2. Se aduce la cunoștința dnei Orîndaș Liliana, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4. În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, actul de constatare poate fi contestat în aceleași condiții și de către autorul sesizării.

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de Integritate ANI**

Natalia IVANOV